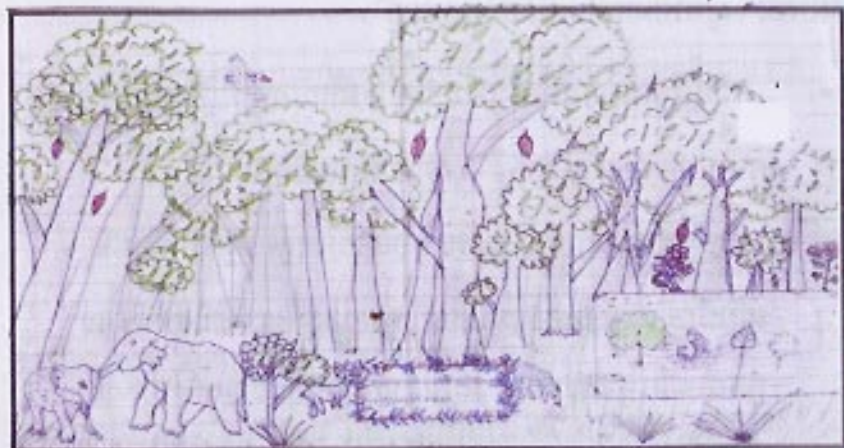

មកជិតទេវតាហើយ!

- ១. ព្រៃឈើ ជាតំបន់សម្បូរ សត្វទាំងឡាយ!!
- ២. ព្រៃឈើពណ៌បៃតង ជួយបន្ថយបរិយាកាស!!

ជួរសិល្បៈ បេក ខេម សាលាបឋមសិក្សាព្រៃក្នុង

សួនផ្កានៅសាលាបឋមសិក្សា ជំការស្ទឹង

កុមារា ប៊ុត ថេង ថ្នាក់ទី ៦ ៨

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Mlup Baitong PO Box 2510, Phnom Penh 3, Cambodia.

Tel/Fax: ++855-23-214-409. Mobile: ++855-12-909-502. e-mail: mlup@online.com.kh

Produced by

ព្រឹត្តិបត្រ

ចេញផ្សាយប្រចាំ ត្រីមាស (លេខ១៦)

ឆ្នាំទី៤ ខែមករា-មិនា ឆ្នាំ២០០៤

បរិស្ថានខ្ញុំ

ព្រៃ សម្បទានដ៏

កុមារី សៀង ចា ថ្នាក់ទី ៦ សាលាបឋមសិក្សាព្រៃក្នុង

បោះពុម្ព

ឧបាសម្ពុទ្ធកថា

សួរសួរ!

ប្អូនៗសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ជាទីមេត្រី! ពេលនេះបរិស្ថានខ្ញុំលេខ១៦បានមកជួបនឹងប្អូនៗទៀតហើយ ។

តើប្អូនៗសុខសប្បាយឬទេ?

ព្រឹត្តិបត្រ "បរិស្ថានខ្ញុំ" មានសេចក្តីរីករាយយ៉ាងខ្លាំងដែលបានមកជួបប្អូនៗ តាមពាក្យសន្យាបីខែម្តង ដោយមានការចូលរួមសរសេរជាអត្ថបទខ្លី សំណួរ កំណាព្យ ចម្លែង និងតួរូបភាពរបស់ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងប្អូនៗ ។ យើងជឿជាក់ថា ប្អូនៗនឹងសប្បាយរីករាយ ក្នុងការតាមដានខ្លឹមសារនានាក្នុងព្រឹត្តិបត្រនេះ ។

តែកុំភ្លេចណា! លេខក្រោយព្រឹត្តិបត្របរិស្ថានខ្ញុំ នឹងចេញអំពី "សត្វព្រៃ ក្នុងសហគមន៍" ដូច្នេះប្អូនៗត្រូវបន្តការចូលរួមធ្វើព្រឹត្តិបត្រលេខក្រោយៗទៀត ។

បរិស្ថានខ្ញុំ ស្នាដៃខ្ញុំ

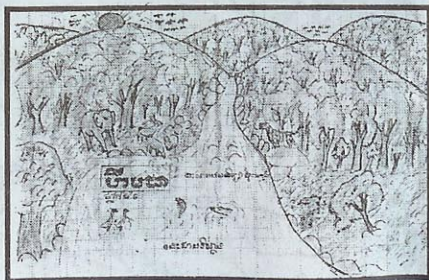
សូមអរគុណ!

មាតិកា

១. អារម្ភកថា	២	២. អត្ថបទខ្លី	៣
៣. អត្ថបទស្វែងយល់	៤	៤. ល្បែងសិក្សា	៥
៥. កំណាព្យ	៦	៦. ចម្លែង	៧
៧. រឿងខ្លី	៨	៨. ពាក្យបណ្តាំ	៩
៩. សំណួរត្រិះរិះ	១០	១០. សំណួរចម្លើយ១១	

កុមារ សួន វិចិត្រ ថ្នាក់ទី ៦

យុវសិស្ស ហឹម ធា ថ្នាក់ទី ៦ សាលាព្រៃក្នុង

អត្ថបទខ្លី

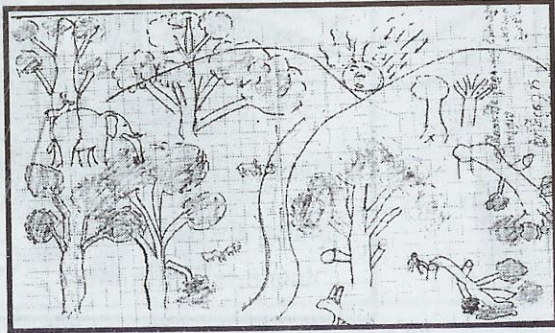
ព្រៃសហគមន៍

ព្រៃសហគមន៍ គឺសំដៅដល់ព្រៃធម្មជាតិ ឬព្រៃដែលសហគមន៍បានដាំ និងថែរក្សា គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ព្រៃឈើនោះប្រកបដោយនិរន្តរភាព ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ (ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ)

សហគមន៍ព្រៃឈើ គឺសំដៅដល់សហគមន៍ដែលស្ម័គ្រចិត្តប្រមូលផ្តុំជាក្រុម ដោយព្រមព្រៀងគ្នា ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍ និងប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃសហគមន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

ព្រៃសហគមន៍ ផ្តល់ប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា៖ ការពារការហូរច្រោះ ទប់ស្កាត់ការកាប់រានដីព្រៃ ទីជម្រកសត្វព្រៃ ខ្យល់បរិសុទ្ធ ទាក់ទាញទឹកភ្លៀង ផ្តល់ជីជាតិសំរាប់ដំណាំកសិកម្ម ឱសថបុរាណ អុសដុតសំរាប់ចម្អិនអាហារ និងផ្តល់ជាគ្រឿងសំណង់ផ្សេងៗ សំរាប់បំពេញដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍នោះក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងពេលអនាគតទៀតផង ។

ដូចនេះយើងត្រូវជួយគ្នាការពារ និងថែរក្សាព្រៃឈើនៅក្នុងតំបន់ ស្រុកភូមិរបស់យើងអោយបានល្អ ដោយបង្កើតជាសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

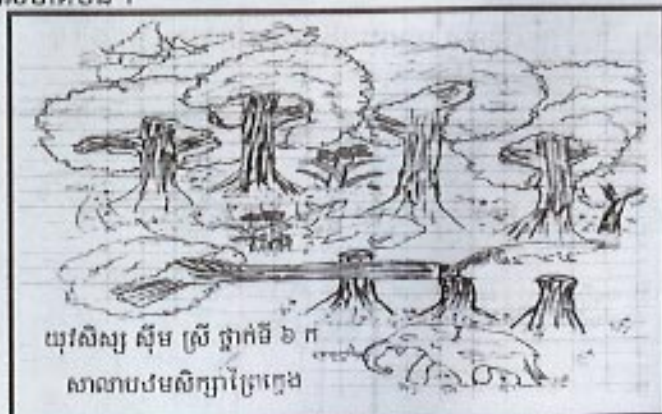
កុមារ នឹម សារ៉េន និងយ៉ែម រដ្ឋា ថ្នាក់ទី ៦ ក សាលាបឋមសិក្សាព្រៃក្នុង

អត្ថបទស្វែងយល់

កុមារ និងព្រៃសហគមន៍

បច្ចុប្បន្ននេះព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បាននឹងកំពុងទទួលរងការ កាប់បំផ្លាញយ៉ាងខ្លាំងដែលនាំឱ្យនៅតែបន្តមួយចំនួន ជួបប្រទះនូវគ្រោះរាំងស្ងួត និងខ្វះខាតនូវធនធានព្រៃឈើសំរាប់ប្រើប្រាស់។

ក្រៅពីប្រយោជន៍ផ្នែកបរិស្ថាន ព្រៃឈើបានជួយបង្កើនជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនថែមទៀតផងតាមរយៈ ការទាញយកផល និងអនុផលព្រៃឈើសំរាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ទាំងនេះ យើងត្រូវរួមគ្នាការពារព្រៃឈើក្នុងសហគមន៍យើងដោយបង្កើតជាសហគមន៍ព្រៃឈើ។ ការចូលរួមរបស់ប្រជាជនពិតជាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍។ ក្នុងនោះកុមារដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើតាមរយៈ ការចូលរួមឃ្លាំមើល និងផ្តល់ដំណឹងអំពីការកាប់ឈើខុសច្បាប់នៅក្នុងព្រៃសហគមន៍ ចូលរួមការពារ និងការពារភ្លើងឆេះព្រៃ ព្រមទាំងជួយបង្កើនការយល់ដឹងពីព្រៃសហគមន៍ និងការដាំដើមឈើឡើងវិញ។ ដូចនេះយើងជាកុមារត្រូវចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍។

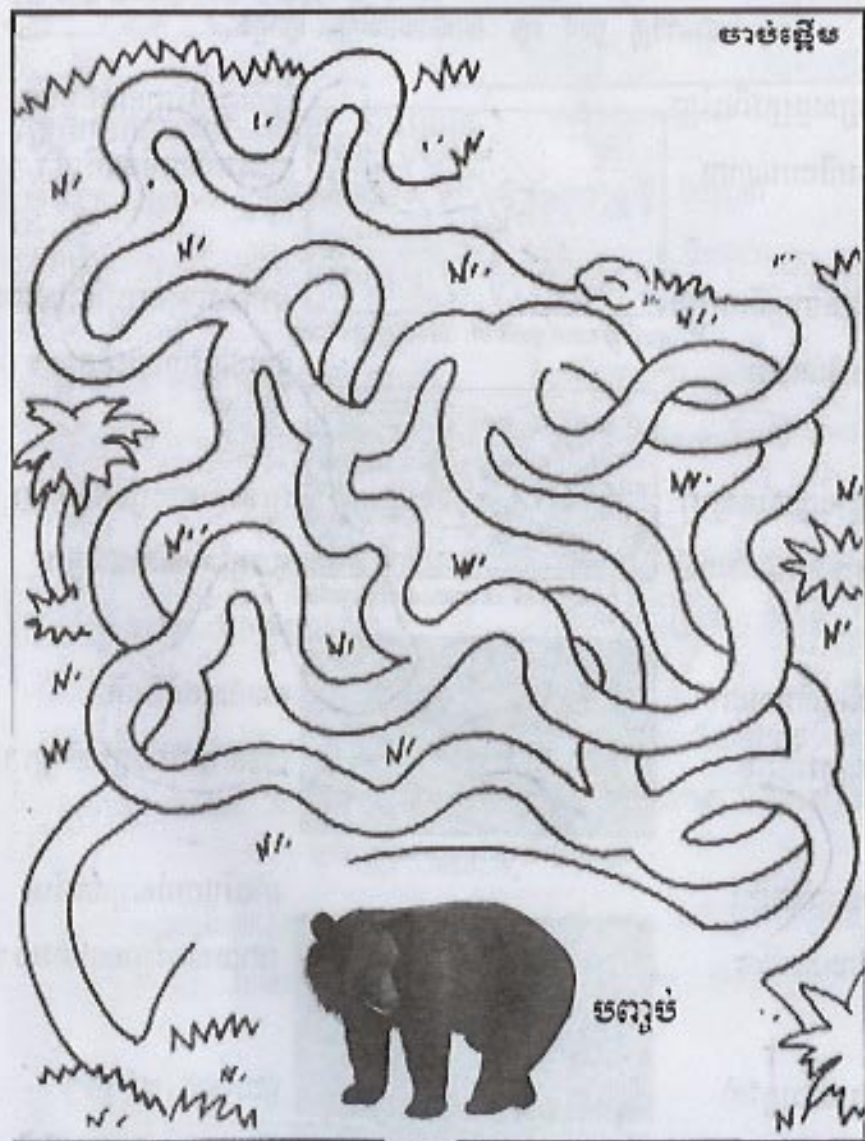

យុវសិស្ស ស៊ីម ស្រី ថ្នាក់ទី ៦ ក
សាលាបឋមសិក្សាព្រៃក្នុង

“ព្រៃឈើ គឺជាជីវិតរបស់យើង”

សូមជួយថែរក្សា ការពារព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ!

ចាប់អ្នក

កំណាព្យ

ប្រយោជន៍ព្រៃឈើ

(បទព្រលិត)

និពន្ធដោយលោកគ្រូ ប្រាក់ រដ្ឋ សាលាចម្រស់សិក្សា ភ្នំពេញ

១-មនុស្សសត្វត្រូវពឹងព្រៃ
ព្រោះតែយើងបណ្តោយ

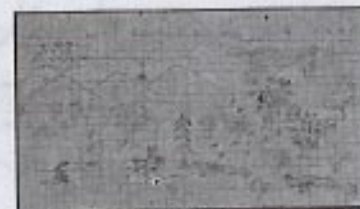
តែសព្វថ្ងៃព្រៃខ្វះខាត
កាប់វាហើយមិនដាំវិញ ។

២-ព្រៃជួយទាញទឹកភ្លៀង
ធ្វើស្រែបានចំណេញ

អាកាសទៀងភ្លៀងពាសពេញ
ផ្តល់ផលវិញហូបមិនខ្វះ ។

៣-ភូមិដ្ឋានស្រស់អស្ចារ្យ
ព្រៃមានប្រយោជន៍ណាស់

ព្រោះព្រឹក្សាច្រើនស្លឹកស្កះ
ចូរក្មេងចាស់ចាំជានិច្ច ។

៤-ក្រៅពីផ្តល់អុសដុត
យើងមិនត្រូវបំភ្លេច

ផលឱសថក៏មិនតិច
ផលសំរេចមានក្រាស់ក្រៃ ។

៥-វាបានផ្តល់ជាម្ហូប
រស់នៅគ្មានភិតភ័យ

ទាំងថ្លៃយប់សត្វលក់លៃ
ដោយសារព្រៃសហគមន៍ ។

៦-ដូច្នេះយើងត្រូវចាំ
ការពារអោយវាជឿ

ជួយថែដាំព្រៃក្បែរភ្នំ
ទើបសហគមន៍យើងជឿនលឿន ។

ចំរៀងបរិស្ថាន

ព្រឹក្សាព្រៃស្នួត

រៀនដោយលោក ណាយ ភ័ន្តណាត

កុមារី វិន សុខុម ថ្នាក់ទី៦

១- ឱម្លប់ត្រជាក់...ត្រឈឹងត្រឈៃ
ឱមិត្តចម្លៀត...ប្រស្រលះថ្លា

ព្រឹក្សាណាស់ខ្លី...នៃបុព្វតា
កូចកាប់ខេត្រា...ដិតជាប់នេសា

"បន្ទរ" ...អើយ...

២-សំលឹងព្រៃស្រោង...កោងមែកសាខា
ផ្អែកខ្ទងទៅអ្នក...សំរួលកាយចិត្ត

មិនចង់ឃ្លាតឃ្លា...នៅនៃបរិស្ថាន
ព្រះពាយជ័យផាត់...ដិតជាប់នេសា

"បន្ទរ" ...អើយ...

៣-ព្រៃអើយព្រៃខ្ទង...ខ្ទងអើយខ្ទងត្បែង
ក្រញូងខាងខ្លួន...ត្រាចលូចស្នេហា

កក្កោះស្លាប់ស្លែង...ប្រឡែងត្រីស្នា
ឆ្នង់បេងអស្ចារ្យ...សង្វាដូចចម្លី

"បន្ទរ" ...អើយ...

៤-ឈើអើយសូមអ្នក...គង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
ឱមនុស្សក្នុងលោក...អត់អ្នកមិនបាន

អ្នកជាម្ចាស់ស្នេហា...នៅគ្រប់ទិសស្ថាន
ផ្តល់ភាពសុខសាន្ត...មិនចេះឡើយណាយ

"បន្ទរ" ...អើយ...

៥-លើកហត្ថបូងស្ទង់...សូមអស់ទេព្វ
អង្វរចិត្តមនុស្ស...ដែលទាំអន្តរាយ

ជួយថែរក្សា...ឈើព្រៃទាំងឡាយ
ឱមិត្តប្រក្ខាយ...ស្រឡាញ់រក្សា

"បន្ទរ" ...អើយ...

យើងនាំគ្នាអោយព្រះគ្រូស្រាវជ្រាវ

នៅពេលសំរាកមេឃលេង កុមារជំនាក់អង្គុយនិយាយគ្នាលេងពីអ្វីដែលឈឺនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ ។

ស៊ីថា: នែ! សុភា ព្រឹកនេះហាក់ដូចជាភ្លៀងដល់ហើយ ។

សុភា: ស៊ីថា! មិនមែនតែព្រឹកនេះទេ គឺភ្លៀងរាល់តែថ្ងៃហ្នឹង ។ ឥឡូវខ្ញុំនិយាយថា មកពីភូមិយើងមិនសូវសំបូរព្រៃឈើបានជាវាភ្លៀង ។

ស៊ីថា: តើឯងដឹងថា ព្រៃឈើមានប្រយោជន៍ដូចម្តេចខ្លះទៅ?

សុភា: ខ្ញុំច្បាស់ៗនិយាយថា វាអាចការពារការហូរច្រោះ ធ្វើអោយអាកាសធាតុត្រជាក់ និងខ្យល់បរិសុទ្ធ ទាក់ទាញទឹកភ្លៀង ធ្វើអោយដីមានជីជាតិ ផ្តល់ឱសថបុរាណ គ្រឿងសំណង់ អុសដុត និងផ្តល់ទូរផលប្រយោជន៍ជាច្រើនទៀតណាស់ណាញ់!

ស៊ីថា: អញ្ចឹង! តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេចទៅ?

សុភា: យើងត្រូវជួយគ្នាថែរក្សាព្រៃឈើដែលនៅសល់ ដោយបង្កើតជាសហគមន៍ព្រៃឈើ និងនាំគ្នាដាំដើមឈើបន្ថែមទៀត ហើយបន្ថែមពីលើនេះយើងអាចជួយឃ្លាំមើល និងផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងព្រៃសហគមន៍យើងដល់អ្នកភូមិទៀតផងណា ។

ស៊ីថា: អរគុណណាស់សំឡាញ់! ពេលនេះខ្ញុំបានយល់ច្បាស់ហើយពីសារៈប្រយោជន៍នៃព្រៃសហគមន៍ ។

ចាក្យបណ្ណា

ចំណើយ ចាក្យបណ្ណាព្រឹត្តិបត្រលេខ១៥
១-ក្អែក ២-ត្រីបី សត្វបី និងឡបី ៣-ត្រីអណ្តាតត្រី ៤-ព្រួល)

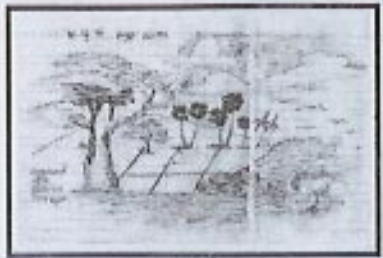
សំនួរ:

មានបើម មានថ្កា មានបន្ទា គ្មានស្លឹក។ តើជាអ្វី?

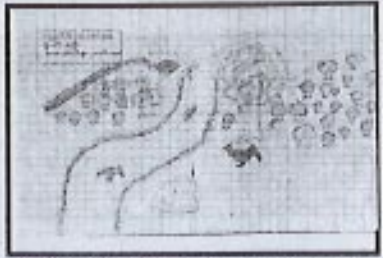
ខ្ញុំជាសត្វស្វា លុបសក់កាសណាគ្នាយថាបើមឈើ។ តើជាបើមអ្វី?

រុក្ខាមានឈ្មោះពីរមាត់ ប្តូរចាក្យខាងបើមចាស់ធាត់ ផ្លាស់ថ្មីជាក្រូត គ្នាយថាវាឈោ។ តើជាបើមអ្វី?

ខ្ញុំជារុក្ខា មានឈ្មោះពីរមាត់ លុបខាងបើមធាត់គ្នាយថា បី នៅកណ្តាលទឹក។ តើជាបើមអ្វី?

កុមារា លេង ល្បើង ថ្នាក់ទី ៦ ក

កុមារា វិទ្យា ថ្នាក់ទី ៥ ខ សាលាបឋមសិក្សាព្រះព្រះឱប

សំណួរត្រិះរិះ ?

សំណួរ១-ដូចម្តេចដែលហៅថា សហគមន៍ព្រៃឈើ?

ចម្លើយ:.....

សំណួរ២-ចូរប្តូរៗសរសេរឈ្មោះរុក្ខជាតិក្នុងសហគមន៍របស់ប្តូរៗឱ្យបាន ដប់ប្រភេទ?

ចម្លើយ:.....

សំណួរ៣-តើព្រៃសហគមន៍មានសារៈប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ?

ចម្លើយ:.....

សំណួរ៤-តើកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាអ្វីខ្លះកើតឡើង?

ចម្លើយ:.....

សំណួរ៥-ដើម្បីថែរក្សាព្រៃឈើឱ្យបានគង់វង្ស តើប្តូរៗត្រូវធ្វើដូចម្តេចខ្លះ?

ចម្លើយ:.....

សំនួរ - ចម្លើយ

១- ដូចម្តេចដែលហៅថា ព្រៃសហគមន៍?

(កុមារ សួន ធន់ សាធារណៈបរិមាណប្រមាណ)

ចម្លើយ: (សូមមើលនៅទំព័រទី៣ អត្ថបទខ្លី)

២- ដើម្បីថែរក្សាការពារព្រៃសហគមន៍ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

(កុមារ ជួប លីនណា ថ្នាក់ទី ៦ សាធារណៈបរិមាណប្រមាណ)

ចម្លើយ: ដើម្បីថែរក្សាការពារព្រៃសហគមន៍ យើងត្រូវគាំទ្រដាំដើមឈើ ឡើងវិញ ផ្សព្វផ្សាយដល់អ្នកនៅក្បែរខាងក្នុងឱ្យយល់ដឹងអំពី ផលប្រយោជន៍ព្រៃសហគមន៍ និងរួមគ្នាបង្កើតជាសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

៣- តើព្រៃសហគមន៍មានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ?

(កុមារ ពិន សៅរី)

ចម្លើយ: ព្រៃសហគមន៍មានផលប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា: ជាទីជំរករបស់សត្វមានខ្យល់បរិសុទ្ធ ជួយទាញទឹកភ្លៀង ផ្តល់ជីជាតិ ដល់ដំណាំកសិកម្ម មានបរិស្ថានល្អ ជាឱសថ និងសំរាប់បំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់មនុស្ស ទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត ។

កុមារ
ហែម ហុម
ថ្នាក់ទី ៦ ក

